



УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ
СОЮЗІВ В З'ЮНЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 69. Джерзі Сіті, Н. Дж., понеділок, 25 березня, 1935.

VOL. XLIII.

No. 69.

Jersey City, N. J., Monday, March 25, 1935.

THREE CENTS

КОГРЕСМЕНІ ЗА ІНФЛЯЦІЙНИЙ БОНУС

ВАШИНГТОН. — Палата послів ухвалила 318 голосами проти 90 законопроект Петмена про виплату готівкою жовнірам бонуса та видання паперових грошей на суму два мільярди доларів.

Проект ухвалено з повною свідомістю того, що президент Рузвельт певно ухвалює завете.

ОБСТРУКЦІЯ В СЕНАТІ

ВАШИНГТОН. — Близько шість годин сенат дискутував над інфляцією, не приступаючи до властивої дискусії над вирішенням проекту про допомогу працю.

Провідники адміністраційних симпатиків, обурені на цю розтрату часу, загрозили наразити, що вони візьмуться за гостріші способи, якщо опозиція не перестане вести обструкційний дебат.

ВПЛИВ БУРІ НА УРЯДОВІЙ ПЛАНІ

ВАШИНГТОН. — Велика копитова буря, що навістала широкі прерії центрально-західних штатів, заставила департамент рільництва змінити значно свої плани на цю весну й літо. Уряд збирається почати закрити на широку скалку заводи, щоб здержати розпоршування верхньої верстви землі в рільничих околицях. Для її скріплення мають сити спеціальні засіви, що держать верхню верству прикупи.

Урядові дослідні станції вже роблять у цьому напрямку відповідні спроби.

Уряд теж збирається організувати для цієї боротьби фармери.

У повіті Бака в штеті Колорадо померли вже 4 особи від запалення легенів, пересиченого копитом. У повіті, як кажуть лікарі, є тепер шонайменше сотня осіб, хворих через бурю копиту.

БОЛЬШЕВИКИ ПРІДСТАВНИК БАЧИТЬ ТІЛЬКІ СВОТОВУ ВІЙНУ

НЬО ЙОРК. — На бенкеті, влаштованім у Клубі Банкірів, говорив між ріжкими промовцями представник большевицького уряду, Александер Троянський про війну.

Казав, що навіть люди, що не люблять бачити небезпеки, бачать уже, що наближається війна. Багато таких людей в Америці, та цих іше можна в їх байдужості оправдати. Не можуть так легкодушно поступати ті, що живуть у безпосередній смужі воєнної небезпеки.

Говорив він далі, що між добре поінформованими людьми нема віддай осіб, які вважали, що наступну війну можна буде зльоклізувати. Не буде це зльоклізна війна, а буде світова війна, загальна. І буде вона тим страшніша, що будуть її вести з усіма технічними удосконаленнями. Будуть у ній терміти не тільки жовніри, але й цивільне населення. Нищитимуть цілі села й міста. Нищитимуть природні багатства краю.

Далі амбасадор говорив звичайні собі деклямації про "доблестну" російську армію, про російське приготування до війни і її шире бажання мира, тощо.

СМЕРТЬ ВЕЛИКОГО ЛЕТУНА

ФАРМІНГДЕРЛ (Лонг Айленд). — Пробуючи літати для одного летничого підприємства, відомий летун Джеймс Колінас упав з висоти 20,000 стіп та забився на місці.

Коли падаючий літак був яких 400 стіп від землі, мотор літака відірвався від решти літака.

ЗАСУД НА СМЕРТЬ

ГВАРТ ПЛЕЙНС (Нью Йорк). — У місцевім штейтсмі суді покінчилися розправа проти Альберта Фиша, старого каменничого сторожа, обвинуваченого за вбивство 10-літньої дівчинки Грейс Бод.

Самий Фиш признався був перед поліцією до вбивства. На розправі йшла справа головно за те, чи він був за свої винки умово осудний. Три лікарі сказали, що він божевільний, але присяжні судді признали його відповідальним та видали присуд вини. Фиша вже присуд смерті.

ЗАГАДКА ЛЮБОВНА ТРАГЕДІЯ

НЬО ОРЛЕНС. — В нічній каварні "Нот Клоб" посварилися з собою в товаристві знайомих 23-літній Маріяна Кінг та її ровесник Джан Ервінг Пірс. Вона сказала йому щось дуже болючого, бо Пірс він відповів їй гострими словами. Підчас сварки Пірс вивів з кишені ножик, розложив його вістря й подав дівчині, кажучи: "Ов Кей, бейбі! Я тобі захочеш битися, то я маю тобі подати це". Він показав їй ніж. Вона його ним пробіла. Він віддав їй далі її ніж. Вона його ним пробила. Він віддав їй свою руку, піднішов кілька кроків і вправ. Як прийшов лікар, він уже був неживий.

Лічниця не каже, за що вони сперечалися. Вона каже, що не думала його бити. Один студент медицини, що жив з дівчиною й Пірсом у спільнім мешканні, каже, що дівчина заживала наркотики, а Пірс та один лікар у шпиталі пробували її з того вилкувати.

ВЕЛИКІ ХМАРИ КОПИТУ МАНДРУЮТЬ НА СХІД

Велика хмара копиту, що звисала на засушених преріях середньо-західних штатів, уже досягнула околиці Обліні, Нью Йорк. Лікарі радять людям носити перед носом намочену хустину. У Колорадо померли кілька людей від запалення легенів, которого вони набралися від вдихування пересиченого копитом повітря. Федеральний уряд збирається до акції закріплення землі на преріях.

СУД НАД 14 СЕЛЯНАМИ

В Луцку відбулася судово розправа проти 14 селян з села Борохова на Луцькій за відомі події з московським "батьком" Неізавієм, що є польським поліційним конфідентом і що стріляв до селян. Суд уневісний селян, признавши, що Неізавієм не "виконував місії священної", коли стріляв до вірних.

ЧИ ЛІКАР ВІДПОВІДАЄ ЗА НЕВДАЛУ ОПЕРАЦІЮ?

Апеляційний суд у Варшаві буде в найближчих днях розглядати скаргу варшавської вчительки Бжозовської, що зажадала від варшавського лікаря дра-Флоктрумфа відшкодування в суму 60,000 zł. Лікар переіс на її бажання операцію, якою усунув новотвір з її голови. Висаді операції був фатальний, бо вчителька так споганіла на виді, що мусіла покинути своє вчительське звання. Суд першої інстанції признав претенсію п. Бжозовської повністю слушною і засудив лікаря на заплату відшкодування 20,000 zł. Від цього присуду відкликалися обі сторони до вищої інстанції. Апеляційний суд рішив покинути найизначніших лікарів, щоби висловили свою думку, чи заскаженний лікар справді завинив. Лікарську експертну суд одержав на кількадесятих сторінках.

„КРИМІНАЛЬНИЙ” ЗЛОЧИН.

З нагади вбивства Кірова вся преса в ССР пару тижнів нічого іншого не писала, як лише про самі "вини гітлі мільйонів", "співучити", "обурення" та некрологи. Ріжничі в обговоренні події не було: всі газети писали те, що подавалося з Москви, навіть із формальним задержанням крапок і пропунктів (іше, щоб не допуститися "ухилу"...).

Умер тепер другий червоний велможа — Куйбисев. Знову вся преса застала жалібноими статтями, споминаними й співучити про цього "замечательного чадівка, саргати ка великаго Сталіна". Просто нудно робитися, читаючи промови тижня не урядове лицеміство! Таке почуття огорнуло певно й якогось невідомого журналіста "Ростовського Гудка", тов. Камегулева. "Печальну вест" про смерть Куйбисева достав він іше 25 сінця в год. 7 веч. (точно, як усе в большевиках!) І... о жажі о соромі о злочині! Це, "трагічний" виступ одчайдушного Камегулева не примітив у своєму "Гудку" тимчасим позбавивши "пролетаріату" нагоди довідатися про "такую втрату, що страся ціду краю!" За цей учинок (тут без "контрреволюції" ніяк вим не обійдеться!) блідий Камегулеві понав на сторінки органу ЦК ВКП (б). Гарно тепер прийдесть тов. Камегулеву! Ми йому не задримо...

ШЕ ОДИН ПРОЦЕС РОМАНА АНТОНОВИЧА

Перед кількома днями повідомляв ми, що апеляційний суд у Львові увільнив від вини й кари українського журналіста Романа Антоновича, засудженого станіславським судом на 6 літ вивини за поширювання за кордоном почтків, на якіх українські землі в Польщі були зазначені як приналежні до України. Однак Антоновича, веупереч сподіванням, не випустили з вивини у Станіславові на волю, бо там виготовляють тепер проти нього новий акт обвинувачення під замітом проти-державної діяльності за кордоном. Це тут про акусь про-попільську кампанію, як приписують Р. Антоновичеві до спілки зі студентами університету в Граду, Макогоним і Чайковським.

ЧЛЕНИ ПОЛЬСЬКОГО ПІГЛЕ- РІВСЬКОГО ПАРТІ НАПАЛИ НА ЗАЛІЗНИЧУ КАСУ.

Поліційне сілство в справі нападу на стапійну касу в Гератовиці 31. сінця довело до придержання кільканоцх осіб. До 8 із них слідчий суддя в Рибнику приставив слідчий арешт. Вони признали до організування нападу та посередньої участі в ньому. Слідство помогло теж віднайти зброю, якою вжили при нападі, м. і. револьвер, із якого вбито підчас нападу залізничника Павла. Слідство виявило, що напад приготували члени розв'язаної п. р. нац. соціалістичної партії під назвою "Біскавська". Провідником партії був приватний службовець Пис. Гралка. Метою нападу було здобути фонди на агітацію партії. Ведуть далі слідство, щоб арештувати співвинуватців.

ЗАДЛУЖЕННЯ Я ОБРАБЛЕН- НЯ ЕМІГРАНТА.

Вся преса в Буенос Айрес (Аргентина) повна довгих зліт про огидний учинок, повнений на Новім Порті емігрантами з Польщі над своїм товаришем Францішом Рутковським.

Рутковський вернувся з Кордобі, де працював при залізничі, і правдоподібно мав з собою якісь заощадження. Кілька осіб яких заклакали його нби на горівку в свій шалаш на Новім Порті, там задушили й ограбили. Піся то го в ночі винесли трупа і заховали в бурні.

Шойно на днях хтось доіс телефоном поліції про істнування трупа в бурні. Пісано на Ретіро групу поліцаів, які по огляді усталили, що мертвець називався Францішом Рутковським, літ приблизно 45, і був задлужений та обраблений. Злочинці виломили йому навіть два золоті зуби.

Вдалося затримати трох осіб. Писавка Голковського й Івана Нагорника, які призналися, що брали участь у злочині, але заперечували, що дошугували поповнив їхній товариш на імя Василь, якого називали вони не знають, і який утік з грішми. Один зі злочинців заявив, що при вбитому було іше 10 осіб, а другий говорить про 500 осіб.

Для остаточного вислідження злочину поліція продовжує пошуківання Василь. "Приймається" судити, що у цьому грабунку брали участь також інші злочинці.

ПАТРИОТИЧНА ЖЕРТВЕН- НІСТЬ НІМЦІВ.

Варта згадати про повну залу готовість німецьких громадян прийти з помічю берлінському урядови у фінансових труднощах, звязаних з переходом Сарцини з поворотом до Німеччини. Велика кількість цих громадян заявила, що вступає урядови своїм догрозгощності. Урядовий комунікат, який на днях появився, з подивом підкреслює великий патріотизм Німців, що подіктував ім цю інтенцію, подібну як у 1813 р. і в найгірших часах світової війни. Комунікат рішучою ствердив, що заплаца копапені Сарцини не нарушить золотих і дієвизових запасів державного банку і що держава доволі сильна і не потребує користати з жертовності готовости німецьких патріотів.

ПРОВОКАТОР І ЗЛОДИЙ ПЕ- РЕД СУДОМ.

В окружному суді в Коломиї відбулася розправа проти про-вокатора Петра Ситновича та Василя Конельовича. В. Васкуди і Розалі Ситнович. Вони до копитому влому до кооператив "Дипира" і "Рокета". А що поліція впаала на їх слід, Петро Ситнович рішив приподобати поліції й повідомити по-стерунок, що вказав на членів НВФ. На другий день справ далі повідомив поліцію, що Микола і Михайло Томашуки, Ан-тін Ситнович і Д. Голісний вказали поліції вказати організації. Поліція перевела особисту ре-визію і справді летючки знай-шли. Однак подібні дохо-дження вказали, що вказані о-соби не мають нічого спільного з організацією, а летючки за-дав сам Ситнович і підчас за-бави встромили ім до кишені. Поліція звинуватила арештованих і тепер Ситнович відповідав за наклеп, фальшування доказів і за влом, докопаний до сліпці з іншими обвинуваченнями. Трибунал засудив про-вокато-ра на 3 роки в'язниці, інших обвинувачених на рік, а Розалі Ситновича на пів року в'яз-ниці.

КИТАЙСЬКИЙ ЧАЙ.

Всюди в нас у першім літнім кориннім склепі відсте-не китайський чай. Але не кожний знає, що такого ки-тайського чаю зовсім не відсте-не в нас. Китаю. Коли в Європі чи в Америці купують чай, вас можуть спитати: "Купуєте китайський, цейлонський чи російський?" А в Китаю питають вас: "Червоний чи зелений?" Цей чай, що його не-мо в нас як китайський, вправді спроводжуваний із Китаю, але він у Китаю неживаний: це експортний чай. Зате в Китаю вживають дешевих сор-тків чаю, легко висушених, що пригладують смаком різко, "ліч-ничий чай" (з малю, тією) в Європі.

ПОСЛА ББ ЗАСУДИЛИ НА 2 РОКИ.

Бущого члена ББ, посла Володимира Конярека, апеля-ційний суд у Варшаві засудив за надкушту, головно на ста-пійний вліт, на 2 роки в'язни-ци. Громада потерпіла шкоду 37,000 zł. Пос. Конярек, яко-го віддали судови після того, що проти нього поєвели карне сілство, вступив з ББ і є далі послом, та тепер не належить до ніякого клубу.

„УКРАЇНА НЕ Є ВЖЕ НИНІ РОМАНТИЧ- НИМ СНОМ” — ПИШЕ ЧЕСЬКИЙ ЧАСОПИС

ПРАГА (Чехословаччина). — Чеський часопис „Народні Лісти”, відомий зі свого москвофільства, пише тепер щораз більше про Україну. В ч. 57 чи-таємо між іншим ось що:

„Змагання Німеччини мати на сході розв'язані руки є вже нині безсумніве. Світова преса пише нині що дня про східню політику Німеччини. Українське питання, що його донедавна вважали роман-тичним сном Гітлера й Розенберга, стає зовсім ре-альною справою”.

ЩО Є В ПОСЛАННІ АПОСТОЛЬСЬКОГО ДЕЛЕГАТА ДЛЯ ЛЕМКІВЩИНИ.

СНІЖК (Галичина). Перше послан-ня апосто-льського адміністратора для Лемківщини, о-д-ра Масцюха, видруковане в Старопільській ін-ституті у Львові, має 45 сторін друку і є написане фонетичним правомисом та мовою „галицько-рус-кою”. Адміністратор називає постієм адміністра-туру „владичством” (єпископством), а себе „влади-ком” (єпископом). Поскинується на те, що родив-ся на Лемківщині, є Лемком з „русского племени”. Розповідає, коли то Лемкам уніформіс терпів, а саме тоді, як зачато вводили „нові формули в бо-гослуження” та як Лемки почули, що їх уже не називають „Русинами”. Адміністратор вважає опір Лемків щодо одного й другого слушним. „В ті о-пори, каже „владака”, другого Лемкам „Найкраще Польське „Правительство”, що, видичи лемківську кривду поставили прихильно до просьб Лемків. Виправді, каже адміністратор, деякі люди хочуть баламутити народ проти польського уряду, але він запевняє, що Польща не буде „винороджувати ніякого зльоклізного народу” а тимчасим і Лемків. А Лемки каже „Масцюх, завжди були зльоклізми супроти Польщі. Бо „в 1846 р. денце за юдич, а е-стрійський ріж різали польських дворян, а Лемко взяв вилі і кусі і боронив свого діядця перед жор-стокою кривадою”. А далі подає адміністратор таке: „Я маю почуватися членом Польської Річнопосоди-тої і бажати їй найліпшого добра. Це правийо в-яже мою совість і мій діх думання”. А на кішці по-дає іше таку пораду вірним: „Уникайте задирки з людьми і мірськими властима”.

На вступі послання сказано, що тому 10 років „чоловік при здорових зміслах припускати не міг, що колись прийде до сего, що Лемківщина стане окремою церковною областю з власним владиком” і т. д. Дійсна правда. І ніхто зі здоровими змісла-ми не припускав, що й може до Лемків заговорити лемківський „владака” про вірність Польщі й По-лякам так, як отсе заговорив о. Масцюх.

ВВІВАЄ ІНСТРУКТОРІВ „ЗВІЯНОКУ СТШЕЛІСЬКОГО”.

ЛьВІВ. — „Век Нови” пише: „Ще не розв'язано загадки таємничого вбивства, повповненого на особі Ст. Длугоша, інструктора „Звіязноку Стшеліс-кого” в Краснім, а вже залязмовано поліційні власти но-вим убивством в Олеську, повповненим знову на о-собі інструктора „Звіязноку Стшеліс-кого”, Франціша Самборського. Нічю дня 9 березня вертався Сам-борський зі „Звіязноку” до дому. Коли входив на своє подвір'я, поцілила його куля в шуднок. Пе-ренесений до шпиталю, ранений помер”.

ІДЕ ХАПАТИ УКРАЇНСЬКІ ДУШІ.

ЛьВІВ. — Санайоні-легіоний діч, проф. д-р К. Закшевський, виголосив реферат про „На-ціональну проблему в Польщі”. Говорив він, рі-ясно, і про відношення до України. Казав, що вже пережилась вишпольська метода, яка намагалася винищити меншости через поглогчення. І пережи-лась метода ліберальна, що задовольнялася фактив-ними заявами діяльності. Закшевський про-понує „державну асиміляцію меншин”, яка дер-житесь Міцкевичевої тези: „Коли поширити свої душі — поширяється границі наші”.

ДИТЯЧА МАСКАРАДА — ВДАТНА ІМПРЕЗА.

ЛьВІВ. — У неділю, 3 березня, сали Народного Дому у Львові не могла помістити дітей і їхніх батьків, що прийшли на „дитячу маскарду” то-вариства „Українська Захоронка”. Була веселість, якої ще ніколи не було на подібних імпрезах. Сая перемінлиася у правдивий звіринець: горобчик, нечепий поророк, повники, лисички-сестрички, зайчики й інші звірчатка так гарно забавлялися, що не можна було відірвати від них зору. Правдиві Мурчички, Індійці з пірми на голові, Японці, Ки-тайці, тирольські стрільці походжували і тільки тільки відвертали. Незвичайно гарно, з правдивим артизмом та дитячим запалом виступав дитячий ба-лет, який відтанював кілька прекрасних балето-вих танків-гротесків. Котик та мишки, змагали з-мис з весною, сольоний чардаш гарно маленької циганочки — все те так одно на однім сідувало, що розбавлені діти і батьки тільки приляскували та домагалися повторень.

В СПРАВИ ЛІТЕРАТУРНОГО НАГОРОДУ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.

Хочемо поділитися думкою, яка виринула на товариських сходинах під час розмови про українську літературу. А була це думка створити щось у роді української нагороди Нобелівської, аристократичної до наших днів.

Про кіднакдестятистичну літературну нагороду для українських письменників — можна лише хіба мріяти. Та поки це не є здійснене, можемо провадити, ба не лише провадити, а такі можемо дійсно створити літературну нагороду з висотою 1,000 доларів, платити що два роки.

Можна знайти в Америці (а якщо знайти) сотні людей, котрі хотіли би складати по центу місячно на літературний фонд. Знаємо, що десятки тисяч наших бідних робітників мають тепер, у часі депресії, складати по доларови і більше місячно на парохальні цілі. Чомуж би ми не інтелегентніші люди, котрі через депресію не так дуже терплять, не відшарбує соння, готова олівати українській літературі (хоч ціною 50 центів місячно) по двох роках до двох тисячу доларів. Започеши, то в 1936 р. покажемо, як це на 1937 рік можна оголошувати нагороду на найкращі повісті, чи драми, чи щось подібного.

В наших кути, не дуже багаті на інтелекцію, знайшлися баче десятків людей, готових приступити до діла. По більшості міст і в різних кутах судних стейтів можна би організувати такі гуртки по 10 членів і залучити їх у центральні. Кожен 10-членний гурток 1) мав би свого колектора вкладок, що прислав би кожного місяця виказ членів і кождо вкладки до централі; 2) передавав би в себе, коли зайде потреба, голосування над загальними питаннями організації і подавав би вислід голосування централі; 3) вибрав би іноді себе критика предлоєних до конкурсу рукописів, котрий мав би обов'язок писати свою чи свого кружка оцінку конкурсним суддям. Конкурсові судді в числі трох, вибрані або запрошені кружковими критиками, признають нагороду. Фонди товариства мають би віддати в опіку одній чи кільком народних організацій. Роль централі організації би при такій організації до обов'язків генерального секретаря товариства. Центральна оголошує в часописах (згадує, що наші члениші місяця) списки не відмовляти місяця кварталю суму вкладок кожного кружка і загальний стан фонду, реценсії і умовини конкурсу, присуд суддів, приймає і розсилає рукописи, і т. д. Щоб оцінки кружковиків і присуд суддів були бесторонні, можна би поставити умову, що до конкурсу приймаються лише рукописи, підписані критикоміями. Автор оголошується як по оголошенню присуду суддів. Колиб загалом організувати постійне товариство приятелів української літератури, тоді треба б обміслити можливість дістати нагороду, щоби вона не попала заздалека часто в руки одного автора.

Це лише думка, лише провізоричний план. При добрій волі не трудно було б здійснити. А може ідеї створити українську літературну нагороду дійсно закориняться в Америці? А може поширяться? Чи не тільки мріє?

Відгук на наш голос просимо слати на адресу:

о. Дмитро Добровір,
171 N. Beech St., Mt. Carmel, Pa.
або о. Лев Чалевський,
415 Front St., Milersville, Pa.

Як агітаційний причиною до нашого листу подаємо уривки статті Уласа Самчука, помі-

щеної у львівському „Вістнику“ (січень 1933) під наголовком: „Крик у порожнечу“.

„Нас замість заохочувати до праці молодих мистців, — убивають їх... „Коли я пишу роман, то мушу знати, що то є погорода, годі, пониження. Я мушу жеврат за свою власну працю, я радий, коли мені колись якась добра душа тишить гірку на папір чи порто. Я мушу сидіти в кімнаті, де користують руки. Я ходжу обідарним жебраком, якому сором вступити до прилюдної бібліотеки. Ось вам картина сердишівця, в якому живе й працює наш мистець, що має обсерваторію наше славне національне ім'я.

„Мене прикро вразило слово... що „серед нашого молодого покоління нема людей, що мали б внутрішню духову необхідність бути письменниками... Я знаю особисто десятків таких людей, яких творить читав другий десяток, які гинуть у злиднях, не можуть видати малесенької збірки. Я знаю автора, дуже вражального до зміст і форми, з великою мистецькою культурою, що лікує чирки і шлунок, і який навіть серця такої праці знайшов можливість написати один цілий твір (який лежить у нього). Нюдно відважливий, не ризикує видати його рід. Навіть без грошарю — бо не має читача. А ви кажете: „Немає людей, що мали б внутрішню потребу“ і т. д.

„Тепер жеб рідко яка редакция чи видавничий дають грошари. Це, що від часу до часу чиркає, то не вина редакторів. Очевидно не є це вина редакторів і видавничих, лише занадто тяжкі загалу. Не маємо ми жалних фондів, жалних меценатів. І коли це держиться якась мізерність мистців, що знаходять можливість, бодай принагідно, нагадувати про себе, то треба приписати чуду і величезній фізичній і моральній витривалості, про яку у тій статті згадується.

„Для іностраниці дозволю шановного читача ввести в свою власну лабораторію, де

„творяться“ романи. Я молодий, займаюся тим люксовим заняттям порівнюючи недовго. За увесь час написав я не знаю скільки оповідань, чотири великі романи і безліч часописних передових, дописів і статей. Один з моїх романів друкував перерваний Л. Н. В. Другий — безконечно („Через обставини“) по черв'яку друкують „Дзвони“. Третій, же тейлий — у „Червоної Калини“ за браком фондів холоно. Четвертий безнадійно чекає „кращих часів“ (бойсь це зазурі), пятий у проекті. Нї, же я роблю не із „внутрішніх духових потреб“, же я роблю, щоб дістати на місяць часом 50 цт., часом 20, а найчастіше зеро, мінус папір і порто... „А тому, не каміноуйте мистців, не забувайте в них баланси до праці. Не убивайте їх вашими громиами погроз. Направляйте їм погрози краше у ту духову порожнечу загалу, який не в стані забгнуту навіть необхідності преси, а не те, що мистецької літератури. Там коріння зла, а не в зашкоюваній душі вашого поета чи письменника, якому голод, а не творчість, на думці.

„Мій крик — у ту порожнечу“.

МІТІНГ ВІДПІЛІВ У.Н.С.О.С.З.

МАРІНЕРСВІД, П.А. Бр. св. О. Николає, від. 78, повідомляє, що квартальний митінг відбудеться 31 березня, зароз по Св. Вові, в галі церковній. Присутність всіх членів важливо на цей митінг; несприятливий час заплатити кару 1 дол. у зрешті 2 дол. Баче спрощення і інші важкі справи. Члени, котрі ще не виплатили своїх грошей, просимо принести старі грошати на цей митінг. — Ів. Степан.

Один комік нездужав на шуднок. Пішов до лікаря. Лікар оглянув його та сказав повалково: — Це незвичайно цікавий випадок, який дуже збагатить медицину!

— Гм, — пробурмотів комік — а я думаю, що воно мене коштуватиме найбільше десятих доларів!

ДУЖЕ ГАРНІ НОВІ ВЕЛІКОДНІ КАРТКИ

Желатинові 5 ц.
Українського стилю 5 ц.
З гарними квітами 3 ц.
(4 за 10 ц.).

Листи 10 ц.
Книжкові 15 ц.

Замовляйте тепер!
Замовлення разом з належними слати на адресу:
"SVOBODA"
61-83 GRAND ST., (Box 346)
JERSEY CITY, N. J.

EAGLE REGALIA CO.
Виробляє
ПРАПОРІ, ЦЕРКОВНІ ХОРУВКИ, ЛЕНТИ,
ВІДЗНАКИ, СТАЖКОВІ ВІДЗНАКИ, БРАТ-
СЬКІ ПЕРСТЕНІ І ПЕЧАТКИ.

Коли ваше братство, товариство чи церква хоче бути адекватне, хай швидко замовляють у нас.
Каталоги, інформація і пробні зразки вишлемо вам на ваше замовлення БЕЗПЛАТНО.

298 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

КНИЖКИ РЕЛІГІЙНОЇ НАУКИ, ЯКІ ОДЕРЖАНО З КРАЮ

НЕДІЛЬНІ НАУКИ. По думці Христової Євангелії. Вибрані питання релігійного та суспільного життя. о. Петра Дездеки. \$1.50

ПРАЗНИЧНІ НАУКИ. По думці Христової Євангелії. Вибрані питання релігійного та суспільного життя. о. Петра Дездеки. \$1.25

ПОХОРОННІ ПРОПОВІДИ. Написав о. Теодор Богачевський, парох Голина \$1.25

БІБЛІЙНІ ОБРАЗКИ. Перші початки науки релігії. о. С. Кристіансько-Католицька НАУКА ВІРІ в БІБЛІЙНИХ Оповіданнях. о. С. Віленського. 50

Замовлення разом з належними слати до:
"SVOBODA"
61-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ ДЛЯ МОЛОДІ В СТАРОМУ КРАЮ!

„Українське Краєве Товариство охорони дітей і опіки над молоддю“ набуло. у Львові в 1930 р. за жертви, зібрані членською головою ради Т-ва, п. М. Говиківською, серед українських громадян в Америці нову одноповоркову каменичку з городом і оснувало в цій „Американській домівці“ Промислово-Жіночу Бурсу для сиріт по українських ремісників.

Готівкою заплачено товариство за дім 3,100 доларів і перенесло до 15,000 злотих.

У цій важкій українській станції Львова, що її удержує товариство вже 5 літ, знаходиться що року приміщення понад 20 дітей, які приготувалися здобути собі самостійне становище в світі.

Як сказано, на закупленню дім тяжить іще більший гіпотетичний довг, платити піврічних ратами, та не його сплату товариство не має ніяких фондів. Але тут знову приїшли нам з визначеною допомогою наші земляки в Злучених Державі і Канаді й зложили в 1934 році на сплату цього довгу й коштів укладання бурси 876 американських доларів на руки п. Говиківської, що, перебуваючи довший час в Америці, проловодж 3 місяців займався збіркою на ту ціль.

Так отже, завдяки правдивій щирості й великій жертовності наших заморських Братів і Сестер маємо змогу на деякий час здійснювати одне з завдань нашого товариства, за що ми від нас серцем на подяку й задоволення, що українські сироти-діти відчужаються своїм американським добротою, що такий книжний дар зложили на їх вигодування.

Ми віримо, що й набудуче наші дорогі заморські Брати і Сестри не відкажуть нам своєї допомоги і допоможуть не тільки сплатити решту довгу за дім нашої Бурси, але й причиняться до її дальшої розбудови; щоб ця „Американська Домівка“ стала виводити центральним захистом для підготовки до практичного життя українських сиріт.

У Львові, 18. лютого 1935.

За Голіву Раді Українсько-Громадянського Товариства Охорони дітей і Опіки над Молодю:

Модест Каратинський, голова;
Д-р Роман Мармаш, секретар;
Д-р Лесь Кульчицький, екон. референт.

Разом з тим Українське Товариство охорони дітей і опіки над молоддю у Львові подає виказ дальших жертв американських Українців на Дівоучу промислово-Бурсу у Львові, які товариство одержало в зв'язку зі збіркою п. Михайлими Говиківської:

Жіноче Запомогове Товариство в Шкаго 10 дол.; Союз Гетьманців Державників на виховання одної сироти в бурсі, Березинської, 17 дол.; Тов. Запорожська Сім у Борнсайл 11 дол.; з Об'єднання 40 дол.; Союз Українців з Саскатун, Канада, 10 доларів.

PAIN-EXPELLER
НА НЕПОВІДЛИВІ БОЛІ
КАРТАЛЬ СЛАСКОГО І СІДІ
ЯКОВОГО
ПЕАН-ЕКСПЕЛЛЕРА
Пейн-Експеллер завжди
устує вам
KILLS PAIN

Нічого до антики задвоєння якійсь пач, а як антикар прийшов до вікноця, він каже до нього:

— Прошу мені дати за десять центів мяткових цукорків.

— То задля такої дрібниці! він будите мене серед ночі!

— Обурюється антикар.

— То прошу не гніватися — я прийду завтра!

МАЛЮНКИ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПОБУТУ

В помешканні руїна! Меблі на середині кімнати, й покриті газетами... Підлога замасована вапном. Натикаючись на відрі і якісь інші предмети, що лежать у безладді, блукає по кімнатах розгублений господар...

— Що сталося? — питає гість.

— Ми гинемо! — гробовим голосом відповідає господар. — Все скінчене!

Але рештки життя ще в ньому жевріють. Він раптом підносить руку вгору, до неймовірного брудного суфіту й пристрасно декларує:

— О, нашо, нашо це! Навіщо ринувся я на цей божовільний крок? Жили ми спокійно... Памяташ, Нюро, ось тут вечорами я сидів на крислі? Пили ми чай. Наші діти гралися в коридорі... Тепер все скінчене!...

— Але що сталося?

— Мляр! — відповів господар, водичи по хаті неприємним зором.

В цей мент заплакала його дружина.

— Бачиш! — говорила вона. — Я казала тобі запросити того старенького, що малював помешкання Кирсанових...

— Старенького?! — заверещав господар.

Зачалося родинне „побоєвище“ й гостеві довелося лише попрощатися і відійти. Але з власного досвіду він уже знав, що сталося... А сталося так! Хотів громадянин Х. зробити біжучий ремонт свого помешкання, або просто качичи — побилити суфіти й стіни. Але де взяти млярів, де їх шукати й до кого звертатися? Нічого невідомо! В таких випадках розпитують знайомих, або просто стережуть млярів на вулиці. Коли повезе, то вивалить такої добре zorganizованої розвідки (при умові, що всі члени родини розходяться в різні пункти Москви), можна вже на... четвертий-п'ятий день стрінути десь на вулиці похмуру постать із відором і пензлями, та при допомозі різних безлічних обіймаюч і неприхованого підшукування такі заганяють її до себе.

Постать, не кваліфікована, поважно розглядає предмет своєї будучої роботи й зосереджено сопе... Наші совєтські млярі надзвичайно поважні й неприступні! Може тому, що усвідомлюють собі важливість своєї соціальної функції? На решті після довгого сопіня постать починає філософювати:

— Шож, купоросом треба... Без купоросу ніяк неможливо. Коли би без купоросу — не буде

правильного кольору. А можна й без купоросу!... — закінчує несподівано.

— То якже з купоросом, чи без купоросу? — благоду питає мляря господар.

— А це ваша справа! Одні люблять з купоросом, другі без...

— То хай буде на всякий випадок із купоросом. Ось що кімнату я хотів би помалювати на жовтий колір; знаєте, такий веселий, соняшний...

— Кронем, значить? — поважно цідить мляр. — Шож, можна. Возьмемо, значить, крону і як є, так і пофарбуємо. Кронем себо...

Другу кімнату господар хоче покрасити світло-зеленою барвою. При цьому мляр вилгошує незрозумілу промову про якісь стронції, що потрібні для зеленої фарби. Переговори вже тривають дві години. Мляр, беззастановно задирючи вгору голову, дивиться на суфіт, ніби чекаючи, що звідтам піде дощ, цюкає язиком і пригноблено розмахує руками.

— Ну здається, все! — нервово говорить господар. — Тепер, будь ласка, а кілька коштіватиме?

Тут починається вже справжній „художній театр“. Мляр насамперед робить півгодинну павзу. У господаря щипає десь за серце.

— Хлібні картки скасували... — вимовляє на решті мляр.

— Шож — продовжує він по довгій перерві. — Зробимо! З вашим, значить, купоросом?

— Як з моїм купоросом?... Деж я його дістану?

— А цього вже ми, млярі, не знаємо.

Все починається від початку. Мляр знову блукає по кімнатах, зтіхає, дивиться на суфіт, меккає хмикає і чукає себе в різних місцях... Врешті-решт виписється, що він може дістати все — і проклятий купорос, і крон, і вапно, й навіть загаданий стронцій. Але ось він признає ціну — 300 рублів! Ціна не природна, глупа, просто образлива. Значинається довгий торг, базарний, азійський. Водочас виявляється, що мляр може продавати лише вчорашні.

Господар гідиться врешті на все: вечорами, то вечорами; триста рублів, то триста! Шоб лиш було зроблене скорше й скінчити з тим брудом, паутинням та іншою чортівщиною. Вночі все родина працює. Зсувають меблі в окрему кімнату, в'яжуть річи в клунки. Завтра в шостій увечір (пункт!) має прийти мляр... Але його нема ani в шостій, ani в осьмій, ani в десятій. Родина цю ніч спить на клунках.

Але на другий день мляр з'являється, і то не самий, а ще з трома майстрами: два старі й один хлопцев. Хлопець, як всі інші, в обмашених крей-

дою чоботях і величезному „спінжаку“. Він, як і дорослі, також починає кружати по квартирі, хмикає, меккає й щось неясного говорить про благоустрій ділянки купоросу. Ввесь цей трудовий колектив здімає „спінжаки“ й розсаджується на перевернених скринях і відрах посеред кімнати. Майстри починають пити чай і все розглядають суфіт. Потім тихенько, але до ладу, починають співати:

Ех, ви слуги, мої слуги,
Слуги вірні мої...

Напившись чаю й наспівавшись до сходу, майстри одягають „спінжаки“, знову їх здімають і знов одягають. Потім беруть у господаря 25 рублів і всі разом ідуть купувати крон. Лишається хлопець. Він починає щось робити з купоросом і при тому пропалоє сукно на бюрку.

— Ти божовелов? — кричить господар.

Купорос не любить колору, — флегматично тягне хлопець. — Осадок пукає...

— Це маячня! — стогне господар.

Він має рацію. Починаються просто якісь галюцинації. Насамперед млярі вже взагалі не вертаються до зруйнованого й перепаскудженого купоросом помешкання. Минає день, другий, третій... В родині драма! Нарешті якісь знайомі рекомендації якогось Вавилана, старенького і „кришталевісного майстра“. „Кришталевий“ старушок приходить, з повільністю, що просто хапає за душу, також розглядає суфіти й врешті заявляє, що весь ремонт він може зробити самий за... дванадцять рублів (ті хотіли 300!). Але тут же виявляється, що старий паний як ніч, і взагалі за свої слова відповідати не може. Його на силу виводять з помешкання. Минає тиждень. Дружина ловить десь на вулиці нового мляря. Він таксамо подібно умявляється про все, входить у всі дрібниці, але при кінці переговорів заявляє, що працювати не може, бо завтра виїздить на три місяці до батьків на село. Навіщо він взагалі починав розмови, співів і чувач себе впродовж двох годин — невідомо.

Сьогодні вже 28 день, товариші, як згадана родина шукає млярів. Вже хотіли поставити всі меблі на місце та не можна: проклятий млярський хлопець зруйнував і перепаскудив усі суфіти й стіни своїм купоросом. Як вийти з положення — годі навіть і придумати...

Так, товариші! У нас у Москві дійсно легше покласти до найкращого спеціаліста-професора серцевих недуг, ніж знайти, а головною діти до ладу з млярем. Вирінає поважна проблема, товариші: як тримати в чистоті помешкання наших трудящих?...

За „Правдою“ подає М. О. І

